

CONFIGURAREA BUGETULUI ÎN PROIECTUL DE INVESTIȚII “VILLA THEONELIS AGROTOURISM” CU FINANȚARE EUROPEANĂ

Case
study

Keywords

Investment budget
Budget
Cash flow
Net present value (NPV)
Internal rate of return (IRR)
Profitability index (PI)

JEL Classification

Abstract

In order to anticipate the future of an investment project, we must understand the past and present of an enterprise. The income and expenses budget in an investment project is drafted based on the enterprise's historical data, carrying out all the profitability calculations on existing cash flows, supporting anticipation, a full forecast of all the elements targeting the future investment project. The budget is an operational plan, a planning and control tool, based on knowledge. The financial projections are aimed at three or five years timeframes and they include the company's revenue and expenditure forecasting, taking into account the need for capital coming from the company's own sources, additional capital needs and the financing methods, based on professional judgment that scientifically calculates the expected efficiency. The procedure for having an investment project approved implies the existence of a typical documentation, involving, besides the financing request, the drafting of an income and expenses budget, for a 3 to 5 years timeframe.

1. Aspecte generale

Acest articol face parte dintr-un studiu efectiv realizat care s-a concretizat într-un proiect de investiții pe fonduri structurale, proiect care a fost depus la agenția care gestionează fondurile structurale pentru mediu rural și care, în urma verificărilor, a fost selectat și s-a realizat.

Pentru managerii unei firme, deciziile de investiție constituie o problemă majoră, având în vedere faptul că investițiile presupun imobilizarea unor sume importante ale firmei pe o anumită perioadă de timp și ale căror beneficii nu vor apărea imediat ci vor apărea în timp, fapt ce presupune riscuri în așteptările cu privire la profiturile viitoare, în condițiile impuse de către finanțatorul fondurilor structurale.

Programele de finanțare a proiectelor de investiții prin fonduri structurale impun următoarele aspecte:

- capacitatea potențialului beneficiar de a susține partea sa de cofinanțare, fie din surse proprii, fie din împrumuturi contractate de la bănci;
- existența la momentul depunerii documentației pentru proiect a scrisorii de confort angajante;
- localizarea strict fixă a investiției;
- localizarea strict fixă a utilajelor din dotare;
- datorită duratei lungi de exploatare a investiției, decizia de investiție este afectată de costul de oportunitate;
- capacitatea firmei de a produce să fie de o așa manieră încât să poată acoperi toate cheltuielile și să obțină profit ;
- respectarea întocmai a tuturor aspectelor prevăzute în studiul de fezabilitate;
- întocmirea bugetelor sintetice previzionale a fluxului de numerar și a indicatorilor specifici investițiilor pentru o perioadă de cinci ani, de o așa manieră încât să se încadreze în limitele pe care finanțatorul le impune în realizarea proiectului;

- respectarea unor practici și politici speciale.

2. Bugetul – instrument de planificare și control

Bugetul, reprezintă un plan de acțiune pentru alocarea resurselor și stabilirea responsabilităților în vederea atingerii unui scop, a obiectivelor strategice ale firmei, la diferite nivele de către diferiți decidenți, plan care poate fi întocmit pe termen lung, pe o perioadă mai mare de 5 ani, pe termen mediu, pe o perioadă cuprinsă între 1 și 5 ani și pe termen scurt, perioadă sub un an. Nevoia bugetării este impusă de următoarele considerente: conducerea prin bugete; delimitarea responsabilităților; delimitarea autorităților; concurența; antrenarea factorilor de decizie de la diferite nivele pentru atingerea obiectivelor antrenarea personalului pe centre de responsabilitate; resurse limitate. Bugetul firmei trebuie elaborat pe baza principiilor bugetare de o așa manieră încât să poată să asigure buna funcționare și controlul acestora într-un tot unitar în vederea atingerii obiectivelor firmei. Specific proiectelor de investiții pe fonduri structurale este faptul că bugetul trebuie întocmit pe cinci ani și urmărește ca proiecțiile financiare să conțină: prognoza veniturilor; prognoza cheltuielilor; proiecția contului de profit și pierdere; bilanț sintetic previzionat; flux de numerar; indicatori financiari.

3. Configurarea bugetului pentru proiectul de investiții: “Villa Theonelis Agrotourism”

Proiectul de investiții în cazul firmei “Villa Theonelis Agrotourism”, este astăzi concretizat într-o pensiune turistică, într-o localitate rurală din nord-vestul țării, care conform cerințelor de finanțare a necesitat ca, proiecțiile financiare să se realizeze pe o perioadă de cinci ani. În estimările realizate

s-a pornit de la o viziune realistă având în vedere datele și informațiile din contabilitate, rezultatele studiului de marketing, mărimea firmei, specificul activității, centrele de responsabilitate; centrele de autoritate; sistemul contabil; sistemului informatic, numărul de personal, calificarea personalului, constrângerile de natură internă, constrângerile de natură externă care pot influența, asupra bunului mers al firmei. Procedura bugetară a vizat exercițiile financiare viitoare, după recepția investiției, respective. Am realizat elaborarea bugetului general al activității firmei, elaborarea bugetului proiectului de investiții, elaborarea bugetului de trezorerie, prin care am stabilit veniturile și cheltuielile aferente proiectului de investiții, veniturile și cheltuielile din alte activități ale firmei, profitul și fluxul de numerar pe o perioadă de cinci ani, exprimate monetar. Pentru primul an bugetat, dar și pentru fluxul de numerar, am adâncit previziunile până la nivel de lună, pentru a putea fi mai bine urmărite și controlate. Pentru fluxul de numerar am utilizat conceptele de încasări și plăți viitoare, am proiecta intrările respectiv încasările viitoare și ieșirile de lichidități, respectiv plățile de o așa manieră încât să permită evitarea imposibilității de plată, excedentul de trezorerie și menținerea cât mai aproape de zero a soldurilor de disponibilități. Pe baza datelor obținute din prognozele efectuate se vor calcula indicatorii care vor releva sustenabilitatea și viabilitatea investiției ce urmează a fi promovată. Toate prognozele vor fi calculate pentru o perioadă de 5 ani, după finalizarea investiției, în preturi constante. Încadrarea anumitor indicatori în limitele de profitabilitate. În modul de întocmire al configurației bugetului, am avut în vedere cerințele impuse de către finanțator în ceea ce privește construirea bugetului cu respectarea pragului pentru fiecare indicator în parte, după cum urmează:

1. Prognoza veniturilor

Prognoza veniturilor și evoluția capacității de producție care privesc vânzările, modul cum evoluează acestea în timp; gradul de utilizare a capacității de producție; se va porni de la producția fizică existentă și producția fizică estimată în urma realizării investiției ținând cont de:

- corelarea vânzărilor previzionate cu gradul de utilizare a capacității de producție, având la baza estimărilor precontracte sau contracte încheiate de către firmă cu clienții sau potențialii săi clienți;
- modul în care au fost previzionate celelalte tipuri de venituri.

S-au detaliat veniturile obținute din alte tipuri de activități decât cele la care făcea referire proiectul, deoarece în cazul nostru solicitantul obține venituri și din alte activități față de cele descrise prin proiectul care se dorește a se finanța.

2. Prognoza cheltuielilor

Prognoza cheltuielilor și evoluția capacității de producție stau la baza realizării previzionării:

- corelarea informațiilor furnizate aici cu cele menționate în studiul de fezabilitate;
- corelarea dintre cheltuielile previzionate, gradul de utilizare a capacității de producție și precontracte/contracte de cumpărare încheiate/in curs de a fi încheiate ;
- modul în care au fost previzionate fiecare categorie de cheltuieli ;
- orice alte informații care au stat la baza previzionării sau influențează previzionarea cheltuielilor și au influența relevantă, cu detalierea cheltuielilor aferente altor tipuri de activități decât cea la care se refera proiectul

3. Proiecția contului de profit și pierdere

S-au făcut mențiuni cu privire la valorile previzionate și s-au corelat cu alte informații;

4. Bilanul sintetic previzionat

În procesul de previzionare a bilanțului sintetic s-a ținut cont de existența posturilor din bilanțul contabil și de precizările făcute de către finanțator prin ghidul solicitantului, astfel:

- pentru anul 0. se vor completa cu valorile existente in ultimul bilanț încheiat de societate anexat la cererea de finanțare sau după caz, dacă solicitantul este înființat în anul în curs aceasta coloana se completează cu 0;
- valorile activelor imobilizate noi achiziționate prin proiectul de investiție se se adaugă la cele existente unde este cazul, din care se scad valorile activelor imobilizate vândute în perioada respectivă;
- valoarea amortizării cumulate aferente activelor imobilizate existente, la care se adăuga amortizarea calculată pentru activele imobilizate noi achiziționate, care se corelează cu valoarea cheltuielilor cu amortizările prevăzute in contul de profit si pierdere;
- valoarea stocurilor (materii prime, materiale, produse finite, etc.) va fi corelata cu specificul activității desfășurate (durata procesului de fabricație, etc.) si alte elemente considerate relevante.
- soldurile conturilor casa și conturi la bănci se preiau ca valoare pentru realizarea fluxului de numerar
- sumele care reprezintă datorii ce trebuie plătite într-o perioada de pana la un an, ținând cont de scadențele de plată ale furnizorilor, creditele pe termen scurt, datoriile fiscale și obligațiile către bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale aferente activității firmei;
- datorii ce trebuie plătite într-o perioadă mai mare de un an, au la bază graficul de rambursare a creditelor; se vor evidenția de asemenea datoriile către acționari/asociați, leasingurile, datoriile către alte instituții financiare. Precizăm

faptul ca nu se finanțează proiecte pentru firmele care prezintă datorii către stat. În acest sens se solicită potențialului beneficiar certificat fiscal de la Direcția Finanțelor Publice, certificat fiscal de la Primăria de care aparține de la Serviciul impozite și taxe, a căror valabilitate este de 30 de zile.

- potențialul beneficiar trebuie să declare eventuale subvenții pentru investiții sau dacă a mai beneficiat de alte surse de finanțare, care se înscriu soldul previzionat în situația în care este cazul și sumele de care a beneficiat prin finanțare;
- capitalurile proprii, prevăd majorări de capital, iar rezultatul exercițiului se repartizează ca dividende și rezerve, cu mențiunea că suma repartizată la rezerve va face parte din rezerve in anul următor.
- se vor corela datele estimate cu datele existente în contul de profit și pierdere și fluxul de numerar;

5. *Fluxul de numerar*

Pentru fluxul de numerar se completează anexele specifice cu informațiile fluxurilor de numerar aferente proiectului care vizează perioada implementării desfășurate lunar și o perioada de 5 ani.

Se detaliază prezumțiile care au stat la baza realizării previzionării:

- se va urmări corelarea dintre fluxurilor de intrări cu cele de ieșiri de la celelalte secțiuni;
- la sfârșitul perioadei fluxul de numerar nu poate fi negativ nici în lunile de implementare pe parcursul celor cinci ani.

6. *Indicatori financiari*

Pe baza datelor obținute din prognozele efectuate se vor calcula indicatorii care vor releva sustenabilitatea și viabilitatea investiției ce urmează a fi promovată. Toate prognozele vor fi calculate pentru o perioada de 5 ani, după finalizarea investiției, în preturi constante.

4. Concluzii

Natura finanțării pe termen lung, implică riscuri speciale cauzate de: condițiile economice locale, de schimbări ale pieței, de inflație, deflație, de modificări ale programelor guvernamentale, schimbări anticipate în condițiile de contractare a afacerilor; costul împrumutului și variația dobânzii, prețul practicat la materialele de construcții. Soluția pentru înlăturarea acestora este o bugetare bazată pe realitate. Bugetul firmei trebuie elaborat pe baza principiilor bugetare de o așa manieră încât să poată fi descentralizat pe centre de profit și centre de responsabilități.

Bugetul trebuie să asigure buna funcționare a activității propuse prin buget dar concomitent și controlul acesteia, în mod unitar pentru atingerea scopurilor strategice ale firmei.

Un rol important îi revine bugetului de trezorerie, fluxului de numerar care reprezintă, echilibrul dintre încasări și plăți. Întocmirea bugetului de trezorerie dă posibilitatea managerilor să ia deciziile corecte care să elimine dezechilibre de trezorerie cu efecte asupra lichidității și a solvabilității firmei și să prevadă mijloacele de finanțare în cazul apariției unei nevoi de finanțare și să proiecteze cele mai bune plasamente.

Considerăm că un buget bine fundamentat și elaborat poate să asigure viabilitatea unui proiect de investiții, dovedit de însăși selectarea și realizarea acestui proiect.

Bibliografie:

- [1] Comunitatea Europeană (2009) Ghidul solicitantului;
- [2] Duran, V. și Țîrlea M.R. (2006) *Finan e manageriale*, Editura Eurostampa, Timișoara;
- [3] Țîrlea, M.R. (2009) Proiect selectat și finanțat pe fonduri structurale;
- [4] Țîrlea, M.R. (2010) Proiect realizat din fonduri structural europene.